

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoare componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Navroțki Alexandr, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iulie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, în cauza penală, în privința lui

Navroțki Alexandr

Termenul examinării cauzei:

instanța de fond: 07.11.2011 - 06.07.2015;

instanța de apel: 07.09.2015 - 17.02.2016;

instanța de recurs: 29.09.2016 - 05.04.2017,

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a fost legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iulie 2015, procesul penal intentat în privința lui Navroțki Al-dr, în baza art. 244 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție.

Navroțki Al-dr a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în instituțiile de stat și întreprinderile private pe un termen de 3 ani, în baza art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate sub formă de închisoare pe termen de 8 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în instituțiile de stat și întreprinderile private pe un termen de 3 ani.

A fost dispus încasarea din contul lui Navroțki Al-dr la bugetul de stat a prejudiciului cauzat în valoare de 2 016 850,72 lei și 527 200 dolari SUA.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Navroțki Al-dr, activând în calitate de director adjunct al SRL "Palmigrup", având în virtutea acestei funcții anumite drepturi și obligații, urmărind scopul desfășurării unei activități ilegale și acționând în interes de profit, în urma folosirii schemelor frauduloase, în perioada anului 2009 - 2011 a comis infracțiunea de contrabandă, spălare de bani și evaziune fiscală în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțele:

În perioada lunii decembrie 2009, compania chineză Jining Hongtu Trading Co., LTD a încheiat cu Capebay Capital Corporation din Republica Panama contracte de vânzare-cumpărare a usturoiului în cantitate de 560 tone cu prețul total de 614 600 dolari SUA, potrivit declarațiilor de export, destinată fiind RM.

La 06.12.2009, compania Capebay Capital Corporation din Republica Panama a încheiat contractul de livrare nr. 06/12 cu SRL "Palmigrup" în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr, prin care prima se obliga să livreze ultimei 1 000 tone usturoi de origine chineză până în portul Iliciovsk, Ucraina.

Potrivit documentelor de însoțire a mărfii compania Capebay Capital Corporation a livrat până în portul Iliciovsk, Ucraina, 560 tone de usturoi cu prețul total de 851 200 dolari SUA, ceea ce constituie 1 520 dolari SUA pentru o tonă.

Ca rezultat al încheierii contractului de livrare nr. 06/12 dintre compania Capebay Capital Corporation din Republica Panama și SRL "Palmigrup" de către directorul-adjunct SRL "Palmigrup" Navroțki Al-dr au fost întreprinse acțiuni ilegale care se caracterizează prin schimbarea primei file a contractului de livrare nr. 06/12 și a invoice-urilor care însoțeau marfa, în care au fost introduse date vădit denaturate, care se exprimă prin diminuarea prețului de la 1 520 dolari SUA pentru o tonă, la 600 dolari SUA, totodată fiind schimbat și punctul de destinație a mărfii, fapt confirmat prin informația parvenită de la compania Capebay Capital Corporation din Republica Panama.

Concomitent, marfa împreună cu documentele de însoțire în care au fost incluse date denaturate au fost prezentate organului vamal pentru efectuarea vămuirii. În rezultatul acestor acțiuni ilegale, organul vamal a efectuat vămuirea mărfii în baza documentelor cu date denaturate fiind calculate plățile și taxele vamale necesare a fi achitate.

Organul de urmărire penală a calificat aceste acțiuni ale lui Navroțki Al-dr în temeiul art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, după semnele *contrabandă cu usturoi, cu folosirea frauduloasă a documentelor și a mijloacelor de identificare vamală, în proporții deosebit de mari*, în sumă totală de 5 241 296,06 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile sale ilegale deținând dreptul la prima semnătură la SRL "Palmigrup" în scopul legalizării venitului obținut de pe urma comercializării usturoiului care a fost introdus în țară prin contrabandă a comis infracțiunea de spălare de bani în următoarele circumstanțe:

În perioada 10.05.2011 - 06.07.2011 de către DGCR a CCCEC a fost efectuată revizia economico-financiară la SRL "Palmigrup", ca rezultat al acesteia s-a constatat că mijloacele bănești folosite de către SRL "Palmigrup" parțial au fost luate sub formă de împrumut fictiv, fapt confirmat prin fișa de verificare a obligațiilor privind impozitul pe venit, în sumă totală de 2 934 130 lei de la persoane fizice și anume de la cet. Șciolocov Iu. (director al SRL "Palmigrup"), Navroțki Al-dr (director-adjunct al SRL "Palmigrup") și Țimbrovski Al., iar restul au fost dobândite ca rezultat al comercializării usturoiului importat.

Totodată, s-a constatat că marfa (usturoi în stare proaspătă) a fost realizată la persoane juridice prin facturi fiscale și persoanelor fizice direct de la depozit, fiind utilizată mașina de casă și control neînregistrată, clonată, fapt confirmat prin raportul de verificare a programului de aplicații a mașinii de casă și control nr. 6 din 28.03.2011, efectuat de către IFPS.

Astfel, mijloacele bănești (numerar) obținute ilicit din vânzarea a 560 tone de usturoi procurate la prețul real de 1 520 dolari SUA pentru o tonă, sub pretextul datoriilor fictive formate se legalizau prin restituirea împrumutului către Șciolocov Iu. și Navroțki Al-dr și efectuarea transferurilor mijloacelor bănești în sumă de 324 000 dolari SUA la compania Chineză Jining Hongtu Trading Co., Ltd conform acordului adițional nr. 2 din 10.03.2010 la contractul de livrare nr. 06/12 prin intermediul BC "Eximbank" Gruppo Veneto Bank, pentru atribuirea unui aspect legal al importului efectuat de către SRL "Palmigrup" în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr caracterizat prin includerea de date denaturate în documentele de însoțire care reflectau suma de 600 dolari SUA pentru o tonă.

Potrivit informației parvenite de la compania Capebay Capital Corporation din Republica Panama, restul mijloacelor bănești în sumă de 527 200 dolari SUA în baza acordului nr. 2 din 10.03.2010 adițional la contractul de livrare 06/12 din 06.12.2009, au fost achitați de către SRL "Palmigrup" la contul companiei financiare a Capebay Capital Corporation din Republica Panama, Malton International Ltd prin intermediul companiei Higan Limited.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Navroțki Al-dr în temeiul art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *spălarea de bani, caracterizată prin deghizarea naturii bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite în proporții deosebit de mari.*

Navroțki Al-dr continuându-și acțiunile sale ilegale deținând dreptul la prima semnătură la SRL "Palmigrup" a comis infracțiunea de evaziune fiscală în următoarele circumstanțe:

Conform evidenței contabile (contul 217 "mărfuri") s-a constatat că la 01.03.2011 SRL "Palmigrup", urma să dispună de un stoc de marfă (usturoi în stare proaspătă) la depozit în cantitate totală de 37 313 kg.

În cadrul cercetării la fața locului, la 03.03.2011 s-a constatat că la depozitul întreprinderii amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 15, nu exista careva marfă de facto în stoc. Costul mărfii în cauză conform datelor Serviciului Vamal constituia 429 099, 50 lei, suma TVA constituind 85 819,90 lei.

Totodată, cu încălcarea art. 97 alin. (4) Titlul III al Codului Fiscal, care prevede că valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri nu poate fi mai mică decât prețul de procurare sau decât valoarea în vamă a mărfurilor, determinată conform art. 100 Cod fiscal, de către SRL "Palmigrup" în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr, marfa a fost comercializată la un preț mai mic decât valoarea în vamă a acesteia, respectiv valoarea impozabilă fiind diminuată cu 728 745,00 lei, suma TVA constituind 145 749,00 lei.

Cu încălcarea prevederilor art. 97 alin.(4), 101 alin.(1), 115 alin. (2) Titlul III al Codului Fiscal, de către SRL "Palmigrup" în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr a fost diminuat TVA aferent bugetului pe perioada fiscală februarie - martie 2011 în sumă totală de 102 695,00 lei, inclusiv pe perioada fiscală februarie 2011 - 16875,00 lei, martie 2011 - 85 820,00 lei.

Aceste acțiuni ale lui Navroțki Al-dr au fost calificate de către organul de urmărire penală în temeiul art. 244 alin.(2) lit. b) Cod penal, *evaziune fiscală în proporții deosebit de mari*.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul Pavlov V., în numele inculpatului Navroțki Al-dr, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că, analizând sentința atacată se denotă caracterul subiectiv al ultimei, abordarea unilaterală și părtinitoare a probelor.

Instanța a dat o apreciere detaliată și importantă probelor acuzării lăsând sub plafonul unei critici subiective și nefondate a probelor și argumentelor părții apărării.

Cauza penală a fost examinată aproximativ 44 luni, perioadă în care inculpatul Navroțki Al-dr s-a aflat sub arest. Mai mult, instanța nu a examinat până în prezent cererea depusă de apărare, judecătorului de instrucție, care, ulterior, a fost transmisă potrivit competenței instanței de fond.

Totodată, instanța a prelungit perioada aflării inculpatului în stare de arest peste limita oricăror termeni legali prevăzuți de legislația națională, invocând în sentință că cauza a fost examinată într-un termen rezonabil.

Partea apărării a considerat ca fiind nefondate respingerile cererilor de recuzare a judecătorului, or, temeiurile de recuzare și-au menținut actualitatea pe toată perioada de examinare a procesului, deoarece instanța a dat dovadă de o

abordare subiectivă a cauzei, de o atârnare critică și disprețuitoare față de inculpat și de apărătorul acestuia.

Presiuni asupra apărătorului au fost întreprinse și prin sesizarea Comisiei de Etică și Disciplină din cadrul Uniunii Avocaților și la Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat, care nu au găsit careva abateri în acțiunile avocatului.

Simplul fapt că inculpatul și-a exercitat dreptul procesual de a face declarații în fața instanței a fost interpretată de președintele ședinței ca un abuz de drepturi și ca o tergiversare a examinării cauzei, lăsând fără nici o apreciere incompetența totală a completului de judecată, în special a grefierii, fapt ce a dus practic la reaudierea inculpatului.

Până la momentul depunerii cereri de apel, de către instanță nu a fost pus la dispoziția părții apărării procesul-verbal al ședinței de judecată și a CD-urilor cu înregistrările audio, fapt ce a dus repetat la încălcarea exercitării drepturilor procesuale.

Inculpatul a făcut declarații o perioadă de aproximativ 8 luni, adică declarații destul de ample și voluminoase, fapt, de altfel confirmat prin însăși aceste declarații făcute pe mai bine de 20 foi, declarații care coroborează cu alte probe prezente în dosar, care pot fi confirmate prin o serie întregă de înscrisuri, expertize, comisii rogatorii, etc., cereri respinse de instanță, dar trecute în sentință pe o jumătate de pagină și, practic fără a le da o apreciere obiectivă.

Urmează a fi dată o apreciere critică declarațiilor martorilor, în special Rachitina T., Țimbrovski Al. și Pascal V., deoarece aceste persoane aveau un interes direct în condamnarea inculpatului, or, anume acești martori și sunt factorii de decizie ce au gestionat activitatea SRL "Palmigrup" și acțiunile inculpatului și doar prin condamnarea ultimului ei s-au eschivat de la răspunderea penală.

Declarațiile martorului Țimbrovski Al. sunt vădit eronate și acest fapt poate fi ușor probat prin simpla solicitare a informațiilor de la Camera Înregistrării de Stat, prin audierea altor martori etc.

Potrivit învinuirii aduse inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin.(5) lit. d) Cod penal, ultimul a înlocuit actele de însoțire a mărfii cu alte acte în care sunt incluse date denaturate, totodată nu face nici o explicație când, unde și în ce mod au fost înlocuite actele, or, potrivit înscrisurilor ridicate, cât de la SRL "Palmigrup", atât și de la Serviciul Vamal, pe ele sunt aplicate ștampilele Serviciului Vamal al Ucrainei, deci, dacă și a avut loc o înlocuire a actelor, aceasta putea fi făcută doar pe teritoriul Ucrainei, iar inculpatul, în perioada indicată nu a părăsit teritoriul RM.

La fel, de către instanța de fond au fost respinse toate cererile de supunere a expertizei actelor date în scopul determinării autenticității lor. Nu au fost admise nici cererile cu privire la determinarea autenticității și a invoce-urilor

ridicate de la SRL "Palmigrup" în care este indicat prețul de 1 520 dolari, precum și a actelor parvenite din Republica Panama.

Potrivit informației parvenite de la Serviciul Vamal al RM și prezentată instanței, în perioada 2009 - 2010, pe teritoriul RM se importa usturoi în stare proaspătă cu prețul mediu de 10,04 lei/kg, adică anume cu prețul la care a și fost vămuită marfa importată de SRL "Palmigrup". În acest sens urmează a fi reținut faptul, că importul usturoiului la prețul de 1 520 dolari/tonă ar fi nerentabil din punct de vedere economic.

În sentință s-a făcut trimitere la acte și înscrisuri care au fost indicate ca parvenite din Republica Panama. Totodată, materialele în cauză nu pot servi drept mijloc de probă deoarece ele au fost administrate de organul de urmărire penală cu grave erori de procedură.

Nu este clară și învinuirea adusă în comiterea infracțiunii de spălare de bani. Mai mult, această învinuire este probată printr-un simplu fapt precum că inculpatul nu a prezentat declarația pe venit pentru anii 2009 - 2010, care ar proba proveniența sumelor de bani împrumutate.

Existența și validitatea împrumuturilor se probează prin suprapunerea datei acordării împrumutului, sumelor împrumuturilor și datele depunerii banilor în conturile bancare, care în aceiași zi au fost transferate la Serviciul Vamal pentru achitarea tarifelor vamale și a impozitelor aferente importului mărfurilor. Aceste date se confirmă, prin rulajul contului bancar al SRL "Palmigrup" la BC "Eximbank Gruppo Veneto Banca" pentru perioada 01.01.2010-29.10.2010 (vol. II f.d. 120 - 124) și prin actele contabile ale întreprinderii ridicate în cadrul urmăririi penale.

Învinuirea adusă în evaziune fiscală este una absolut ilegală și nefondată, bazată pe faptul că în urma verificării efectuate la 01.03.2011 a fost depistat la depozitul întreprinderii un aparat de casă care clona lucrul aparatului de casă legal înregistrat prin care se efectua livrarea usturoiului către persoane fizice și juridice.

Totodată, analiza procesului-verbal de ridicare denotă caracterul ilegal al lui, deoarece, în primul rând a fost ridicat din oficiul altei întreprinderi, or, SRL "Palmigrup" nu a deținut niciodată oficiu în adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 13, și în rândul doi a fost ridicat în lipsa reprezentantului legal al întreprinderii.

Mai mult, nu este clară proveniența acestui aparat de casă, deoarece, începând încă cu luna noiembrie 2010, potrivit declarațiilor lui Rachitina T., Navroțki Al-dr nu s-a mai prezentat la serviciu, la fel, nu este clar cine a dat indicații de a comercializa usturoiul cu acel aparat de casă și în genere, lipsesc careva mijloace de probă că aparatul respectiv ar fi fost utilizat.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, apelul declarat a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a comis anume faptele infracționale imputate, corect încadrate în dispoziția - art. 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b) și 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a determinat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Navroțki Al-dru, în comiterea infracțiunilor pentru care a fost deferit justiției.

Astfel, instanța de apel a conchis că, vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, a fost dovedită în afara dubiilor rezonabile, circumstanțe în care argumentele apărătorului și a inculpatului referitor la faptul că urmează a fi apreciate critic declarațiile martorilor Rachitina T., Țimbrovski Al. și Pascal V. acestea fiind persoane cointeresate în condamnarea lui Navroțki Al-dr, deoarece nu și-au găsit confirmare. Argumentele părții apărării expuse în apel la acest capitol nu au putut fi admise, deoarece acestea au fost combătute integral prin probatorul pricinii și circumstanțele obiective stabilite în speța examinată.

De asemenea, de către instanța de apel nu a putut fi admis argumentul părții apărării și a inculpatului precum că, probatoriul acumulat și prezentat s-a efectuat cu încălcarea normelor materiale și de procedură, or, s-a stabilit cu certitudine că, toate acțiunile de urmărire penală au fost efectuate în cadrul procesului penal pornit cu respectarea normelor de procedură, fiind autorizate de către judecătorul de instrucție.

În speță, coroborând declarațiile martorilor cu cele ale inculpatului în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a constatat întrunirea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, incriminate lui Navroțki Al-dr.

Astfel, potrivit probatoriului administrat în instanța de fond cercetat în instanța de apel se determină incontestabil faptul că, inculpatul a comis infracțiunea de contrabandă cu usturoi în stare proaspătă, de origine chineză, faptul dat fiind confirmat prin declarațiile martorului Țimbrovski Al., care a menționat că, inculpatul a manifestat interes de a desfășura activitatea de întreprinzător și a înaintat primul oferta privind procurarea SRL "Palmigrup", care a fost trecută după o terță persoană, iar de fapt toate afacerile acesteia au fost organizate și dirijate de către inculpatul Navroțki Al. După înregistrarea societății nimeni nu a mai văzut persoana administratorului indicată în Registrul de Stat al persoanelor juridice, circumstanțe confirmate și prin declarațiile martorilor Rachitina T., Pascal V. și Lîsencov Vl.

În ședința instanței de judecată a instanței de fond și de apel inculpatul nu a recunoscut vina, astfel a menționat că, nu a semnat careva acte contabile, sau contracte, toate semnăturile care se pretind a fi ale dânsului, nu-i aparțin, fapt combătut prin probatoriul cauzei, inclusiv prin declarațiile acestuia făcute în

calitate de bănuir la etapa urmăririi penale, iar afirmațiile acestuia că în contractul semnat de către el era indicat prețul de 600 dolari nu pot fi reținute de către instanță purtând un caracter declarativ, nefiind confirmate prin nimic.

Potrivit probatoriului pricinii, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit incontestabil în acțiunile inculpatului prezența elementele infracțiunii de contrabandă, prevăzută la art. 248 alin. (5) lit.d) Cod penal, or, după semnele calificative, trecerea peste frontiera vamală a RM a mărfurilor, cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 5 241 296,06 lei.

Totodată, instanța de apel a conchis că, în ședința instanței de judecată cu certitudine s-a dovedit și faptul că, inculpatul deținând dreptul de prima semnătură la SRL "Palmigrup" SC, cu scopul legalizării venitului obținut în rezultatul comercializării usturoiului care a fost introdus în țară prin contrabandă a comis infracțiunea prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, spălarea banilor.

Or, inculpatul a știut cu certitudine că, mijloacele bănești acumulate ca rezultat al realizării usturoiului în stare proaspătă, sunt ilice, nedeclarate și mult mai mari decât valoarea declarată în vamă a mărfii, de aceea a hotărât și chiar a reușit transformarea și transferarea de proprietate, tănuirea, cunoscând că o astfel de proprietate provine dintr-o activitate infracțională, din contrabandă.

Instanța de judecată a stabilit că, inculpatul a introdus prin contrabandă pe teritoriul vamal al RM, în perioada anului 2009 - 2011, usturoi în cantitate de 560 tone, declarând valoarea în vamă de 600 dolari SUA, pe când valoarea de cumpărare era 1 520 dolari SUA, astfel venitul constituind 851 200 dolari.

Potrivit extrasului din contul SC "Palmigrup" SRL, pe perioada 01.01.2010 -29.10.2010 a transferat în contul Jining Lord Training CO., LTD, suma de 324 000 dolari, (f.d. 124, vol. II), iar suma restantă de 527 200 dolari, inculpatul a tănuit-o, a spălat-o prin firme interpuse.

Totodată, s-a constatat că marfa (usturoi în stare proaspătă) a fost realizată la persoane juridice prin facturi fiscale și persoanelor fizice direct de la depozit, fiind utilizată mașina de casă și control neînregistrată, clonată, fapt confirmat prin raportul de verificare a programului de aplicații a mașinii de casă și control nr.6 din 28.03.2011, efectuat de către IFPS.

De asemenea Navroțki Al-dr deținând dreptul la prima semnătură la SRL "Palmigrup" a comis infracțiunea prevăzută la art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, în cadrul cercetării la fața locului, la 03.03.2011 s-a constatat că la depozitul întreprinderii amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 15, nu exista careva marfă de facto în stoc. Costul mărfii în cauză conform datelor Serviciului Vamal constituie 429 099, 50 lei, suma TVA constituind 85 819,90 lei.

Totodată, cu încălcarea art. 97 alin. (4) Cod Fiscal, care prevede că valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri nu poate fi mai mică decât prețul de procurare sau decât valoarea în vamă a mărfurilor, determinată conform art. 100

Cod fiscal, de către SRL „Palmigrup” în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr, marfa a fost comercializată la un preț mai mic decât valoarea în vamă a acesteia, respectiv valoarea impozabilă fiind diminuată cu 728 745,00 lei, suma TVA constituind 145 749, 00 lei.

Încălcarea prevederilor art. 97 alin.(4), 101 alin.(1), 115 alin. (2) Cod fiscal, de către SRL „Palmigrup” în persoana directorului-adjunct Navroțki Al-dr a fost diminuat TVA aferentă bugetului pe perioada fiscală februarie-martie 2011 în sumă totală de 102 695,00 lei, inclusiv pe perioada fiscală februarie 2011 - 16875,00 lei, martie 2011- 85 820,00 lei.

Cu referire la termenul de examinare a cauzei invocat de partea apărării, instanța de apel a menționat că, potrivit datelor expuse în sentință, s-a constatat că, pricina a parvenit în instanța de judecată la 07.11.2011, fiind înregistrată sub nr. 22708. Prima ședință a fost stabilită pentru 21.11.2011, iar prin încheierea din 24.11.2011, la demersul procurorului a fost prelungit termenul arestului preventiv, pentru 90 zile, încheiere ce a fost contestată cu recurs ca toate celelalte din: 23.02.2012, 22.05.2012, 09.08.2012, 14.11.2012, 14.02.2013, 15.05.2013, 12.08.2013, 12.11.2013, 10.02.2014, 05.05.2014, 05.08.2014, 30.10.2014, 30.01.2015, 16.03.2015, 10.06.2015.

În ședințele de judecată din 27.01.2012, 07.02.2012, 23.02.2012, 26.03.2012, 26.03.2012, 14.11.2012, 14.02.2013, 12.08.2013, partea apărării, or, inculpatul au înaintat cereri de recuzare a președintelui ședinței, care fiind examinate, au fost respinse.

De asemenea un comportament ce denotă lipsă de respect față de instanța de judecată și participanții la proces, a abordat inculpatul pe întreaga perioadă de examinare a pricinii, or, la ședințele stabilite pentru: 29.10.2012, 16.11.2012, 29.04.2013, 10.06.2013, 15.07.2013, 16.07.2013, 18.07.2013, 09.08.2013, 30.10.2013, 31.10.2013, 21.01.2014, 24.01.2014, 05.02.2014, 02.04.2014, 05.05.2014, 28.11.2014, 23.12.2014, 05.01.2015, 12.02.2015, a refuzat escortarea.

Totodată, instanța de apel a menționat că examinarea cauzei într-un termen atât de îndelungat nu se datorează unor acțiuni necorespunzătoare ale instanței or, ședințele de judecată au fost stabilite în termeni foarte restrânși, fiind atestată complexitatea cauzei, de asemenea și comportamentul inculpatului și apărătorului său necorespunzător.

Prin încheierea din 24.01.2014, s-a constatat că cererile de amânare depuse de către inculpat ca fiind un refuz tacit, camuflat, de a se prezenta în fața instanței și ca un abuz de drepturi procesuale, cu dispunerea examinării pricinii penale în fond în absența inculpatului (f.d. 238-241, vol. XV). În același context este de menționat și faptul că, la 05.01.2015, inculpatul de asemenea a refuzat escortarea în ședința de judecată, fiind deja la etapa audierii inculpatului, motiv din care prin încheierea din aceeași dată s-a dispus anexarea la materialele cauzei a declarațiilor acestuia, nesemnate de el și continuarea examinării pricinii în absența inculpatului (f.d. 151-156, 136-145, vol. XVII).

În aceste circumstanțe se denotă faptul că, cauza penală de acuzare a lui Navroțki Al-dr a fost examinată într-un termen atât de îndelungat și anume 44 luni, din motivul comportamentului inculpatului și a apărătorului acestuia.

Instanța de apel a conchis că, din vina instanței, ședințele de judecată nu au fost amânate, instanța manifestând un comportament conform legislației în vigoare, stabilind ședințele de judecată la un interval nu prea mare (reieșind din numărul de dosare aflate în procedură). Mai mult, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău pe parcursul examinării cauzei date a ținut cont și de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, fapt ce a creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor, însă inculpatul a făcut uz de drepturile sale uitând de obligațiile impuse acestuia conform statutului său.

La caz, instanța de apel a reiterat și faptul că, pe parcursul examinării cauzei nu au parvenit de la participanții la proces nici o cerere de accelerare a procedurii de examinare a pricinii și nu s-a invocat pericolul de încălcare a termenului rezonabil de soluționare a litigiului.

Prin urmare, în cazul dat nu a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a pricinii menționate de către instanțele de judecată.

În susținerea concluziei expuse, instanța de apel, suplimentar a menționat și practica CtEDO, care cu mai multe ocazii a reiterat că, omisiunea reclamantului de a obiecta împotriva amânărilor ședințelor de judecată nu îi permite reclamantului să pretindă violarea art. 6 CoEDO.

Asupra motivului invocat de partea apărării cu referire la respingerea cererilor de recuzare a judecătorului raportor, instanța de apel a concluzionat că, acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins or, careva temeii de a deduce că cauza a fost examinată de o instanță constituită nelegal nu a fost constatat, menționând în acest sens că, pe parcursul examinării cauzei pe motivele invocate în cererea de apel, avocatul și inculpatul au înaintat cereri de recuzare completului de judecată care au fost examinate minuțios și respectiv prin încheierile din: 30.01.2012, 07.02.2012, 23.02.2012, 26.03.2012, 26.03.2012, 14.02.2013, 13.08.2013 (f.d. 146, 155, 180, 235, 246, vol. XI; f.d. 188-189, vol. XIII; f.d. 138, vol. XIV), au fost respinse fiind constată netemeinicia motivelor invocate în vederea recuzării judecătorului Balmuș Sv. Careva motive de a interveni în aceste încheieri instanța de apel nu a constatat, iar argumentul apelantului cu referire la faptul că temeii de recuzare și-au menținut actualitatea pe toată perioada examinării cauzei, urmează a fi apreciat critic, purtând un caracter declarativ, ne fiind întrunite condițiile prevăzute la art. 33 Cod de procedură penală, în vederea stabilirii incompatibilității judecătorului.

De asemenea, cu referire la argumentul apărării privind neaducerea la cunoștință a procesului-verbal al ședinței de judecată și a CD-urilor cu înregistrările audio, instanța de apel a menționat că, potrivit materialelor cauzei după pronunțarea sentinței integrale și înmânarea copiilor de pe acesta, precum

și întocmirea integrală a procesului-verbal al ședinței de judecată, careva cereri de la participanții la proces ce ar conține solicitarea înmânării a cărorva copii nu au parvenit, iar argumentele inculpatului cu referire la faptul depunerii unei cereri prin care s-a solicitat eliberarea acestora la 10.07.2015, nu a putut fi admisă, or, cererea dată la materialele cauzei nu este prezentă, iar copia anexată de inculpat nu deține ștampila de intrare în instanța de judecată în care ar fi fost indicat numărul de înregistrare și data parvenirii, la fel și copia din registru de asemenea ridică semne de întrebare referitor la data înregistrării cererilor în cauză.

Mai mult ca atât, în cadrul examinării cauzei inculpatului i-a fost oferită posibilitatea a lua cunoștință cu materialele cauzei fiind asistat în acest proces de un interpret precum și de avocat, respectiv cu procesul-verbal al ședinței de judecată inclusiv a făcut cunoștință (f.d. 118).

Cu referire la expunerea declarațiilor inculpatului în hotărârea contestată, instanța de apel a menționat că, în esență procesul-verbal al ședinței de judecată conține declarațiile inculpatului expuse detaliat (f.d. 83-112 vol. IXX), iar modul în care instanța le-a selectat și le-a expus în sentință rămâne a fi unul ce ține de discreția acesteia, or, declarațiile expuse nu sunt denaturate, fiind expuse părțile care în opinia instanței se referă nemijlocit la acuzarea înaintată.

Instanța de apel a conchis că, sunt susceptibile de a fi respinse și argumentele apelantului referitor la faptul că urmează a fi dată o apreciere critică declarațiilor martorilor, în special Rachitina T., Țimbrovski Al. și Pascal V., deoarece aceste persoane ar avea un interes direct în condamnarea inculpatului, or, anume acești martori și sunt factorii de decizie ce au gestionat activitatea SRL "Palmigrup", aceste afirmații ale apelantului purtând un caracter declarativ, mai mult avocatul a invocat că, aceste circumstanțe pot fi confirmate prin declarațiile altor martori, totodată nefiind indicați expres martorii dați.

Verificând posibilitatea tragerii la răspundere penală a inculpatului în temeiul art. 244 alin. (2) lit.b) Cod penal, pentru evaziune fiscală, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a considerat oportun de a înceta procesul pe acest capăt de învinuire, în temeiul art. 60 Cod penal, din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

Cu referire la sancționarea inculpatului, instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia fiindu-i aplicată o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, fiind acordată deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, context în care, instanța a reiterat că, prin criteriul de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii, individualizarea pedepsei constând în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și

pedepsei penale, ultima trebuind să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale, pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii or, funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a acesteia, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Concomitent, instanța de apel a menționat că, în procesul examinării cauzei, Inspectoratul Fiscal de Stat a fost recunoscut ca parte civilă, fiind stabilit cu certitudine că, prin acțiunile sale inculpatul a prejudiciat bugetul de stat în sumă de 2 016 850,72 lei și prin spălarea de bani în valoare de 527 200 dolari, încasarea cărora corect a fost dispusă de către instanța de fond, din contul inculpatului în bugetul de stat.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recurs ordinar avocatul Pavlov V., care, invocând teme de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului declarat, autorul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel și *descrie la pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, după cum rezultă din materialele dosarului și în baza analizei tuturor probelor administrate pe dosar, se constată că învinuirea adusă inculpatului este bazată pe presupuneri, care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, nu au fost administrate careva probe care ar fi demonstrat incontestabil, în afara oricăror bănuieli rezonabile, vinovăția inculpatului.

Analiza sentinței și a deciziei instanței de apel, denotă caracterul subiectiv al lor, abordarea unilaterală și părtinitoare a probelor. Instanța a dat o apreciere detaliată și importantă probelor acuzării lăsând sub plafonul unei critici subiective și nefondate a probelor și argumentelor părții apărării.

Mai mult, instanțele inferioare cu vehemență, au respins toate cererile apărării de administrare a probelor, de audiere a martorilor, de efectuare a expertizelor, de dispunere a comisiilor rogatorii, a încălcat și a admis încălcarea drepturilor procesuale ale inculpatului de alți participanți la proces.

Instanța de apel a menționat aceleași argumente ca și instanța de fond, termenul excesiv de examinarea a prezentei cauze, dând vina în exclusivitate pe partea apărării, adică doar a reiterat cele invocate în sentință, fără a da o apreciere argumentelor apărării la acest subiect.

Speța a fost examinată pe parcursul a 44 luni, perioadă în care inculpatul s-a aflat plasat sub arest în baza unor motive inventate de către procuror și susținute de instanță, iar toate încercările apărării de a proba inexistența acelor motive inventate au fost blocate și ignorate de instanță.

Instanța nu a examinat până în prezent cererea depusă de către apărare, judecătorului de instrucție, care, ulterior, a fost transmisă potrivit competenței instanței de fond, de altfel, nici instanța de apel nu s-a expus pe marginea acestei cereri.

Instanța de fond a prelungit perioada aflării inculpatului în stare de arest peste limita oricăror termeni legali prevăzuți de legislația națională, invocând în sentință că cauza a fost examinată într-un termen rezonabil.

Instanța de apel a reținut argumentul instanței de fond asupra faptului că inculpatul și-a exercitat dreptul la un recurs echitabil și, la fel îl interpretează în defavoarea lui.

Instanța de apel a lăsat fără nici o apreciere argumentul apărării expus în cererea de apel cu referire la încălcarea dreptului la un proces echitabil prin faptul că recursul declarat de către avocat în interesele inculpatului din 15.06.2015, asupra încheierii de prelungire a arestului preventiv din 10.06.2015, nu a fost expediat de instanța de fond Curții de Apel Chișinău pentru examinare.

Respingerea cererilor de recuzare a judecătorului sunt nefondate, or, temeiurile de recuzare și-au menținut actualitatea pe toată perioada de examinare a procesului, deoarece instanța a dat dovadă de o abordare subiectivă a cauzei, de o atârnare critică și disprețuitoare față de inculpat și de apărătorul acestuia (aplicarea amenzilor, emiterea încheierilor ilegale de obligare a avocatului la participarea examinării cauzei în lipsa inculpatului, care a refuzat la serviciile acestuia, înlăturarea inculpatului din sala de judecată).

Instanțele inferioare, au interpretat eronat și abuziv cererile motivate a inculpatului de amânare a ședințelor de judecată.

La insistența președintelui ședinței de judecată, de 2 ori a fost întrerupt tratamentul inculpatului în cadrul Penitenciarului nr. 16, fiind abuziv escortat direct din spital în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Instanța include în sentință date vădit denaturate despre ședințele de judecată, or, ședința din 15.07.2013 a fost contramandată la cererea procurorului.

Însăși instanța invocă faptul că inculpatul a făcut declarații voluminoase într-o perioadă de aproximativ 8 luni, dar care au fost trecute în sentință pe o jumătate de pagină fără a fi apreciate obiectiv.

Declarațiilor martorilor Rachitina T., Țîmbrovschi Al. și Pascal V., urmează a fi apreciate critic, deoarece aceste persoane aveau un interes direct în condamnarea inculpatului.

Audierea martorului Rachitina T. a avut loc în lipsa inculpatului și apărătorului acestuia, or, simpla prezență a unui avocat în publicul ședinței nu poate fi interpretat ca exercitare a dreptului la apărare, iar când s-a solicitat audierea repetată a martorilor Rachitina T. și Pascal V., inculpatul a fost exclus din ședință pe motive pur inventate de ei și admise de instanță, fapt ce, în final, a dus la lezarea dreptului la un proces echitabil.

Martorul Rachitina T. a făcut declarații vădit mincinoase în ședința de judecată, fapt confirmat prin suprapunerea declarațiilor ultimei făcute în cadrul urmăririi penale (vol. VII, f.d. 44/45, f.d. 50/52. vol. VII, f.d. 21).

Rămâne a fi neclar procesul prin care s-a administrat un șir întreg de probe și în special percheziția efectuată la adresa mun. Chișinău, str. Buiucani, 3, of. 46 (vol. I, f.d. 21-22), or, percheziția și ridicarea documentelor în cauză, a avut loc cu încălcarea prevederilor art. 127 alin. (3) Cod de procedură penală, adică, în lipsa reprezentantului întreprinderii.

În sentință este indicat drept probă - sentința Judecătoriei Buiucani din 20.02.2012 (vol. XVII, f.d. 36-42), în care este indicat drept reprezentant legal al SRL "Palmigrup" cet. Rachitina T., nefiind clară numirea acesteia în calitate de reprezentant legal al întreprinderii, în lipsa vreunui înscris în acest sens, directorul Șciolocov Iu. fiind plecat peste hotarele țării, iar directorul adjunct Navorțki Al-dr se afla sub arest.

Instanța face referire la declarațiile martorului Petrova L., audiată în cadrul acelei cercetări judecătorești, fapt inadmisibil, deoarece apărarea nu a avut acces la examinarea aceluși dosar, nu a avut posibilitatea de a formula întrebări martorului dat, or, acest martor așa și nu a fost prezentat instanței pentru a fi audiat în cadrul prezentului proces de judecată.

Potrivit învinuirii aduse inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, ultimul a înlocuit actele de însoțire a mărfii cu alte acte în care sunt incluse date denaturate, totodată nu face nici o explicație când, unde și în ce mod au fost înlocuite actele, or, potrivit înscrisurilor ridicate, cât de la SRL "Palmigrup", atât și de la Serviciul Vama, pe ele sunt aplicate ștampilele Serviciului Vamal al Ucrainei, deci, dacă și a avut loc o înlocuire a actelor, aceasta putea fi făcută doar pe teritoriul Ucrainei, iar inculpatul, în perioada indicată nu a părăsit teritoriul RM.

La fel, de către instanța de fond au fost respinse toate cererile de supunere a expertizei actelor date în scopul determinării autenticității acestora.

Nu au fost admise nici cererile cu privire la determinarea autenticității și a invoce-urilor ridicate de la SRL "Palmigrup" în care este indicat prețul de 1 520 dolari, precum și a actelor parvenite din Republica Panama.

În sentință se face trimitere la acte și înscrisuri care au fost indicate ca parvenite din Republica Panama, însă, materialele în cauză nu pot servi drept mijloc de probă deoarece ele au fost administrate de organul de urmărire penală cu grave erori de procedură. Necătând la faptul că Procuratura Generală expres a explicat modul de organizare a unei comisii rogatorii, organul de urmărire penală a făcut o simplă solicitare în Republica Panama la compania Capebay Capital Corporation prin intermediul serviciului poștal și tot în acest mod a fost primit și răspunsul, fapt ce face imposibil verificarea autenticității și valabilității înscrisurilor date.

Nu este clară și învinuirea adusă în comiterea infracțiunii de spălare de bani. Mai mult, această învinuire este probată printr-un simplu fapt precum că inculpatul nu a prezentat declarația pe venit pentru anii 2009 - 2010, care ar proba proveniența sumelor de bani împrumutate.

Instanța de judecată face referire la faptul că inculpatul a efectuat transferul mijloacelor bănești în sumă de 324 000 dolari la compania Jining Hongu Trading Co în baza acordului adițional nr. 2 din 10.03.2010, or, acest fapt nu este confirmat prin nici un mijloc de probă.

Învinuirea adusă în evaziune fiscală este una absolut ilegală și nefondată, învinuirea dată este adusă pe faptul că în urma verificării efectuate la 01.03.2011, a fost depistat la depozitul întreprinderii un aparat de casă care clona lucrul aparatului de casă legal înregistrat prin care se efectua livrarea usturoiului către persoane fizice și juridice.

Analiza procesului-verbal de ridicare denotă caracterul ilegal al lui, deoarece, a fost ridicat din oficiul altei întreprinderi, or, SRL "Palmigrup" nu a deținut niciodată oficiu pe adresa mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 13, și a fost ridicat în lipsa reprezentantului legal al întreprinderii, nefiind clară proveniența acestui aparat de casă.

La fel, nu este clar cine a efectuat încasarea mijloacelor bănești de la depozitarul Petrova L., cine dădea indicații în perioada de timp noiembrie 2010 - martie 2011, deoarece Navroțki Al-dr în această perioadă nu s-a prezentat la serviciu.

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, invocând că soluția instanței de fond, referitor la categoria și mărimea pedepsei, a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșire unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, s-a constatat că instanța a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, care a fost menținută și de către instanța de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia

acuzatorului de stat expusă în referință, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Precum a fost menționat supra, recurentul invocă drept temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;* 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Raportând normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal constată că, temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal menționează că, recurentul în mare parte critică decizia instanței de apel sub aspectul aprecierii probelor de către acesta, indicând că instanța de judecată eronat și greșit a apreciat ansamblul de probe administrate.

Instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea soluției de condamnare a inculpatului.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul declarat, a verificat legalitatea și temeinicia

hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în *pct. 4. al prezentei decizii.*

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de partea apărării.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a menținut sentința de condamnare a lui Navroțki Al-dr în baza art. 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b), 84 Cod penal, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către avocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Prin urmare, instanța de recurs va respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile recurentului, cu referire la faptul că, instanța de apel ar fi lăsat fără apreciere argumentul expus în cererea de apel privind încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, or, recursul declarat de către avocat prin intermediul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău la 15.06.2015, împotriva încheierii de prelungire a arestului preventiv din 10.06.2015, nu a fost expediat Curții de Apel Chișinău pentru examinare, fapt care în viziunea apărării ar constitui eroare gravă. Colegiul penal menționează că, pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. În cauza deferită judecății, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs. Mai mult, raportând cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal specifică că instanța de apel corect a ajuns la concluzia despre menținerea sentinței și just a apreciat probele administrate în cauză.

Cu referire la respingerea nefondată a cererilor de recuzare a judecătorului invocată de recurent, Colegiul penal conchide că acest motiv este neîntemeiat și urmează a fi respins or, careva temei de a deduce că cauza a fost examinată de o instanță constituită nelegal nu au fost constatate, este de menționat că pe parcursul examinării în prima instanță, avocatul și inculpatul Navroțki Al-dr au înaintat cereri de recuzare completului de judecată care au fost examinate minuțios și respectiv prin încheierile din: 30.01.2012 (f.d. 146 vol. XI); 07.02.2012 (f.d. 155 vol.

XI); 23.02.2012 (f.d. 180 vol. XI); 26.03.2012 (f.d. 235 vol. XI); 26.03.2012 (f.d. 246 vol. XI); 14.02.2013 (f.d. 188-189 vol. XIII); 13.08.2013 (f.d. 138 vol. XIV) au fost respinse fiind constatată netemeinicia motivelor invocate în vederea recuzării judecătorului raportor, prin urmare argumentul recurentului cu referire la faptul că temeiurile de recuzare și-au menținut actualitatea pe toată perioada examinării cauzei, urmează a fi apreciate critic, purtând un caracter declarativ, nefiind întrunite condițiile prevăzute la art. 33 Cod procedură penală, în vederea stabilirii incompatibilității judecătorului.

Din aceleași considerente expuse supra, Colegiul va respinge și argumentele apărării cu referire la durata examinării cauzei și aflării sub arest preventiv a inculpatului, or, potrivit materialelor cauzei, pricina a parvenit în instanța de judecată la 07.11.2011. Prima ședință a fost stabilit pentru data de 21.11.2011, iar prin încheierea din 24.11.2011, la demersul procurorului a fost prelungit termenul arestului preventiv, ulterior, prin încheierile judecătorești din: 23.02.2012 (f.d. 183-185, vol.XI); 22.05.2012 (f.d. 59-62, vol.XII); 09.08.2012 (f.d. 202-208, vol.XII); 14.11.2012 (f.d. 46-49, vol.XIII); 14.02.2013 (f.d. 214-216, vol.XIII); 15.05.2013 (f.d. 38-40, vol.XIV); 12.08.2013 (f.d. 140-146 vol.XIV); 12.11.2013 (f.d. 101-104 vol.XV), 10.02.2014 (f.d. 56-60, vol. XVI), 05.05.2014 (f.d. 165-169, vol.XVI), 05.08.2014 (f.d. 199-201, vol. XVII), 30.10.2014 (f.d. 47-49 vol.XVIII), 30.01.2015 (f.d. 204-206, vol. XVIII), 16.03.2015 (f.d. 29-31, vol. IXX), 10.06.2015 (f.d. 12-14 vol. XX), măsura respectivă a fost prelungită

De asemenea, la ședințele stabilite pentru: 29.10.2012, 16.11.2012, 29.04.2013, 10.06.2013, 15.07.2013, 16.07.2013, 18.07.2013, 09.08.2013, 30.10.2013, 31.10.2013, 21.01.2014, 24.01.2014, 05.02.2014, 02.04.2014, 05.05.2014, 28.11.2014, 23.12.2014, 05.01.2015, 12.02.2015, inculpatul a refuzat escortarea sa la ședințele de judecată.

Este de menționat că examinarea cauzei într-un termen atât de îndelungat nu se datorează unor acțiuni necorespunzătoare ale instanței or, ședințele de judecată au fost stabilite în termeni foarte restrânși, fiind atestată complexitatea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs se raliază poziție instanțelor inferioare, or, inculpatul Navroțki Al-dr a manifestat în permanență un comportament de desconsiderare față de instanțele de judecată, atitudine luată întru atingerea scopului de a crea impresia abuzului din partea statului, circumstanțe ce se identifică și prin refuzul de a se prezenta și în fața Curții de Apel.

Astfel, la 29.10.2014 instanța de judecată a purces la audierea inculpatului, moment din care, acesta acționând în diferite moduri, întru tergiversarea examinării pricinii, astfel încât audierea acestui a durat 8 luni.

În acest mod, inculpatul a refuzat să fie escortat în ședințele instanței de judecată, la ședința stabilită pentru 23.12.2014 și la 05.01.2015, fără motive întemeiate și fără a face vreo explicație a gestului său.

Prin procesele-verbale întocmite de factorii de decizie ai Penitenciarului Nr. 13, inclusiv și medicul au concluzionat de fiecare dată că, *inculpatul este apt de a participa la ședințele de judecată*, iar refuzul fiind doar personal și neîntemeiat.

În acest context, art. 6 §1 CoEDO prevede că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Raportând normele legale citate mai sus la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul penal reține ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului cu referire la durata excesivă de examinare a cauzei și menținerii măsurii preventive (arestul) aplicate în privința lui Navroțki Al-dr.

Cât privește incidența în prezenta cauză a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că, acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii.

Sub aspectul situației de "neîntrunire a elementelor infracțiunii", se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Astfel, autorul recursului consideră că instanța de apel, care a menținut sentința, a concluzionat greșit referitor la vinovăția lui Navroțki Al-dr, menționând că, învinuirea adusă este bazată pe presupuneri, care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Instanța de recurs susține că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există faptele infracțiunilor incriminate.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Astfel, afirmația apărării precum că, instanța de apel, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului în baza art. 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b), 84 Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia, sunt combătute prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel și anume: *declarațiile martorilor - Lîsencov Vl. (f.d. 16-17 vol. XVIII); Țimbrovski Al. (f.d. 30-31 vol. XVIII); Rachitina T.; (f.d.52, 67 vol. XVIII); Pascal V.; (f.d. 161 vol. XVI, f.d. 67*

vol. XVII); Șapteboi Gh. (f.d. 137-140 vol. XVI); Pîrlea V.; (f.d.47 vol. XVIII); Țurcan A.; (f.d. 78-80 vol. IXX); Muntean C. (f.d. 113-117 vol. IXX).

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunilor imputate, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: - *procesul-verbal de percheziție din 17.12.2010 (f.d. 19-44 vol. I)*; - *procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.12.2010 (f.d. 45-52, vol. I)*; - *procesul-verbal de examinare a obiectului din 11.01.2011 (f.d. 53-250, vol. I; f.d. 1-62, vol. II)*; - *procesul-verbal de ridicare din 28.12.2010 (f.d. 90-92, vol. II)*; - *procesul-verbal de examinare a documentelor din 28.12.2009 (f.d. 125, vol. II)*; - *procesul-verbal de ridicare din 04.07.2011 (f.d. 126-246 vol. II, f.d. 1-206 vol. III)*; - *procesul-verbal de ridicare din 26.05.2011, (f.d. 1-250, vol. IV, f.d. 1-164, vol. V)*; - *procesul-verbal de examinare a documentelor din 31.05.2011 (f.d. 165-215 vol. V)*; - *procesul-verbal de ridicare din 09.12.2010 (f.d. 3-243 vol. VI)*; - *procesul-verbal de examinare a documentelor din 10.12.2010 (f.d. 244-256 vol. VI, f.d. 1-8, vol. VII)*; - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.03.2011 (f.d. 12-32 vol. VII)*; - *raportul de verificare al programului de aplicare a mașinii de casă și de control nr. 5 din 28.03.2011 (f.d. 37 vol. VII)*; - *raportul de verificare al programului de aplicare a mașinii de casă și de control nr. 6 din 28.03.2011 (f.d. 39 vol. VII)*; - *informația din cele 97 rapoarte (din care 10 rapoarte nule) din memoria fiscală nu a putut fi citită (f.d. 39-43, 46 vol. VII)*; - *actul privind rezultatele reviziei economico-financiare efectuate la SC „Palmigrup” SRL, din 06.07.2011 (f.d. 49-107 vol. VII)*; - *act constatator nr. 255, 254 din 15.08.2011 (f.d. 118-130 vol. VII)*; - *fișa de verificare a obligațiunilor privind impozitul pe venit din baza de date a IFPS a învinuitului Navroțki Al-dr și Șciolocov Iu. (f.d. 237 vol. VIII)*; - *copia sentinței judecătorești Buiucani, mun. Chișinău din 20.02.2012 (f.d. 36-42 vol. XVII)*; - *acțiune civilă în cadrul dosarului penal nr. 2010036926 (f.d. 143 vol. VII)*.

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Navroțki Al-dr nu ar fi săvârșit infracțiunile imputate, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța de fond, ulterior cea de apel menținând sentința, corect a menționat că vinovăția inculpatului se dovedește prin probele enumerate mai sus și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpat în apărarea sa.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanțelor inferioare, care au constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Navroțki Al-dr în comiterea infracțiunilor prevăzute în baza art. 244 alin. (2) lit. b), 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b), 84 Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale *contrabandei cu folosirea frauduloasă a documentelor cu date denaturate și a mijloacelor de identificare vamală, în proporții deosebit de mari, spălării de bani prin tănuirea, deghizarea naturii bunurilor de către o persoană care știe că, acestea constituie venituri ilicite în proporții deosebit de mari, precum și evaziunii fiscale în proporții deosebit de mari*.

Or, inculpatul a știut cu certitudine că, mijloacele bănești acumulate ca rezultat al realizării usturoiului în stare proaspătă, sunt ilice, nedeclarate și mult mai mari decât valoarea declarată în vamă a mărfii, de aceea a hotărât și chiar a

reușit transformarea și transferarea de proprietate, tăinuirea, cunoscând că o astfel de proprietate provine dintr-o activitate infracțională, din contrabandă.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului părții apărării, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile avocatului, precum că instanța de apel incorect a apreciat probele cauzei, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sunt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanța inferioară conform legislației în vigoare. Mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de instanțele inferioare.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6 § 1 al CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994*).

Or, modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani vs. Spania, din 09.12.1994*).

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Cu referire la temeiul prevăzut de pct. 12) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, invocat în recursul ordinar, Colegiul atestă că, o astfel de eroare în speța dată la fel nu se constată, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurent în baza pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul a statuat ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind menținerea sentinței de condamnare a inculpatului, concluzie pe care instanța de recurs și-a însușit-o și în acest sens nefiind necesară o reinterpretare.

Mai mult ca atât, recursul ordinar nu conține o motivare în baza cărei norme urmau a fi încadrate acțiunile inculpatului Navroțki Al-dr decât cele imputate, enunțate supra, respectiv în situația în care inculpatul nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, Colegiul penal nu întrevade necesitatea expunerii asupra reîncadrării acțiunilor acestuia într-o altă normă penală.

Reieșind din argumentele sus-menționate, Colegiul penal conchide că în speța dată nu se constată eroarea de drept prevăzută de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatului Navroțki Al-dr a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, faptele acestuia corect fiind *încadrate* în prevederile art. 244 alin. (2) lit. b), 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b) Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează *latura obiectivă* a infracțiunilor imputate, cât și a celor care caracterizează *latura subiectivă* ale acestor infracțiuni, au fost demonstrate prin probele enumerate supra, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării precum că, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorilor Rachitina T., Țimbrovski Al. și Pascal V. acestea fiind persoane cointeresate în condamnarea lui Navroțki Al-dr, deoarece nu și-au găsit confirmare, or, aceștia au depus depoziții sub jurământ, fiind avertizați de răspunderea penală în conformitate cu prevederile art. 312 - 313 Cod penal.

Subsidiar, instanța de recurs consideră relevant de a reitera și face remarcă despre faptul că reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat de avocat, se constată că acesta este unul pur formal, întrucât titularul face trimitere în cererea sa preponderent la chestiunea de apreciere a probelor, ceea ce nu constituie obiect de cercetare și verificare la etapa judecării cauzei penale în procedura de recurs, acesta fiind atributul exclusiv a instanțelor de fond, despre care fapt recurentul cunoaște.

Concomitent, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Revenind la conținutul recursului declarat, este necesar de a releva că avocatul invocând și eroarea de drept prevăzută la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționează despre faptul că, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, cu toate acestea dânsul nu specifică expres și nu racordează eroarea menționată la hotărârea contestată.

Din atare considerente, Colegiul penal respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs, în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu.

Pentru toate considerentele ce preced, Colegiul penal subliniază că soluția instanțelor de fond privitor la condamnarea lui Navroțki Al-dr pe capetele de acuzare incriminate acestuia în baza art. 248 alin. (5) lit. d), 243 alin. (3) lit. b), 84 Cod penal este corectă. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticele din recursul declarat de partea apărării, sunt vădit neîntemeiate.

În consecință, Colegiul penal statuează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-418 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală, astfel că nu există careva temeiuri pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Navroțki Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, în cauza penală, în privința lui *Navroțki Alexandr*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 mai 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti